

Oponentský posudek disertační práce

Autor: Tomáš Grulich

Název práce: Propedeutika logiky v rámci výuky základů společenských věd

Rok dokončení: 2013

Pracoviště: Pedagogická fakulta UK v Praze

Katedra občanské výchovy a filosofie

Školitelka: RNDr. Kamila Bendová, CSc.

Oponent: Doc. PhDr. Petr Jirků, CSc.

FF UK Praha, Katedra logiky

Předložená disertační práce si klade za cíl prokázat důležitost spojení kritičnosti logiky s nároky filosofie. Obě disciplíny by podle názoru autora měly hledat pravdu ve věcném a plodném dialogu v prostředí přirozeného jazyka s využitím nástrojů formální logiky.

Autor porovnává přístup scholastické logiky, teorie argumentace a moderní formální logiky a klade si velmi zásadní otázku, co přínosného z hlediska logické propedeutiky v jejich spojení lze nalézt. Zásadní je pro něj pojem sémantického závazku. Poctivě hledá přínos i omezení dosavadních řešení a prokazuje znalost širokého spektra prací, které přistupují k logice a její propedeutice z různých úhlů, včetně prací zaměřených na teologii, právní teorii a politickou filosofii, zmiňuje se i o popularizační literatuře. Ke všem směrům a názorům přistupuje autor kriticky, glosuje, nahlíží problém z různých úhlů, aktivizuje kritické myšlení čtenáře. Zvolená metoda je vhodná a velmi aktuální, právě dialog je – nejen pro společenské vědy – skutečně důležitý, stejně jako otázka proporce, v tomto případě logiky a filosofie v propedeutice. Nemůžeme sice čekat konečné řešení, nakořli kladení otázek a nikoli řešení je úkolem filosofie, bylo by však potřebné a žádoucí naznačit, jak postupovat při tvorbě výukových materiálů pro různé studijní obory, případně školy různého stupně. Filosofická východiska a odůvodnění pokládám za dostatečná vzhledem k danému účelu, v částech věnovaných logice by však bylo záhodno přistoupit ke konkrétním řešením, která by poskytla jasný a obecně srozumitelný návod, jak sloučit výuku formální logiky s argumentací v přirozeném jazyce.

Práce je rozsáhlá (celkem 182 strany s přílohami), sedm kapitol je přehledně členěno, obsah kapitol a jejich rozvržení tvoří rozsáhlý úvod, vše je jasně vyloženo. Autor prokazuje bohatou slovní zásobu, celá práce je zpracována velmi pečlivě, pochvalu si zaslouží po formální i jazykové stránce. V práci neshledávám podstatné nedostatky, které by bránily její obhajobě.

Závěr: Doktorand prokázal schopnost samostatně a kriticky pracovat, jeho disertační práce splňuje stanovený cíl, je nesporně přínosem k propedeutice logiky. Její celková kvalita odpovídá standardům kladeným na disertační práce, proto ji **doporučuji k obhajobě** před příslušnou komisí.